

[nyheter om eu]

Neutralitetspolitikens dödgrävare

På Dagens Nyheters debattsida skriver socialdemokraten Sverker Åström, svensk säkerhetspolitikens grå eminens i mer än ett halvsekel, om det numera ikraftträdde Lissabonfördraget, EU:s nya grundlag.

Enligt Åström stadgar Lissabonfördraget "att medlemsstaterna skall handla gemensamt om en medlemsstat är föremål för en terroristattack eller annan katastrof, inklusive väpnat angrepp" med "alla tillgängliga metoder, inklusive militära medel". Vidare skriver Åström att Lissabonfördraget stadgar "en skyldighet för alla medlemsländer att lämna hjälp, i sista hand med militära medel, om en medlemsstat utsätts för militärt angrepp". Denna fördragsfästa skyldighet jämför Åström med motsvarande bestämmelser i militäralliansen Nato. EU-anhängarnas falskhet och folkförakt gör mig illamående. Sverige ansökte i juni 1991 om medlemskap i EU med förbehåll för neutralitetspolitiken. En av dem som höll i pennan var just Sverker Åström.

Inför folkomröstningen i november 1994 hävdade EU-anhängarna att ett EU-medlemskap var förenligt med den svenska säkerhetspolitiken, alliansfrihet i fred syftande till neutralitet i krig. Vi EU-motståndare konstaterade att Sverige varken begärt eller erhållit något undantag från militariseringen av EU.

Redan i det då gällande Maastrichtfördraget förbehålls det som Lissabonfördraget femton år senare förverkligar, att EU ska utveckla ett gemensamt försvar. Det är inte längre en fråga om utan när. Lissabonfördrag-

et innebär dessutom att medlemsstaterna ingår ömsesidiga försvarsförpliktelser samt förbinder sig att ställa militära trupper till Bryssels förfogande som ska sättas in i omvärlden när EU:s stormaktsintressen så kräver.

Sverker Åström kommer nu när Lissabonfördraget har trätt ikraft ut ur garderoben och förklarar att han är förvånad över att det accepterades "utan starka reaktioner från opinionens eller riksdagens sida" eller, som han skriver, från "eventuella återstående neutralitetsnostalgiker".

Åström kommer att gå till historien som neutralitetspolitikens dödgrävare [tillsammans med sin adept moderaten Ulf Dinkelspiel].

Om svenska folket hade fått klart för sig i folkomröstningen 1994 att Sverige aktivt skulle delta i att bygga upp en militär stormakt i Europa, så hade man med all sannolikhet röstat nej till medlemskap i Europeiska unionen.

Eva-Britt Svensson

Krav på kollektivavtal är olagligt i EU

Landstinget Region Skåne har ställt krav på att privata leverantörer av primärvård måste förbinda sig att teckna kollektivavtal med facket för att kunna bli godkända.

När liknande krav tidigare uppställts vid offentlig upphandling har dessa regelmässigt underkänts av domstol. Länsrätten i Skåne underkände därför Region Skånes krav efter anmälan av en privat läkare.

Krav på kollektivavtal kan få till konsekvens att utländska, exempelvis danska, vårdföretag utesluts från att delta i landstingets valfrihetssystem.

Detsamma gäller för svenska företag

som av någon anledning inte har tecknat kollektivavtal. Kravet strider därför inte bara mot svensk lag utan även mot EU-fördragets principer om likabehandling och icke-diskriminering. – Det finns en grundmurad juridik på området och det kan inte råda någon tvekan om regelverket, säger Pär Cronhult, chefsjurist på Konkurrenskommissionen.

Konkurrenskommissionen är inte en myndighet utan en "oberoende expertgrupp" knuten till den nyliberala tankesmedjan "Den nya välfärden". Finns det någon som fortfarande undrar varför storföretagens kamporganisationer SAF och Industriförbundet, som numera fusionerat till Svenskt Näringsliv, satsade hundratals miljoner kronor på att driva igenom ett svenskt medlemskap i det odemokratiska och marknadsliberala EU-projektet?

Redan 1987 redovisade SAF:s dåvarande chefsekonom Jan Herin i SAF-tidningen vilka "positiva" förändringar arbetsköparna kalkylerade med att ett svenskt närmande till EU skulle generera: Liberalisering av kapitalrörelserna, privatiseringar av delar av den offentliga sektorn, harmonisering av skattesystemet [läs: lägre skatter], nedskärningar av de offentliga utgifterna, samt avreglering av olika marknader och tjänster.

Så snart EU-medlemskapet var i hamn den 1 januari 1995 ställde SAF in sikten på medlemskap i EU:s valutaunion EMU. Varför? Enligt Jan Herin kräver ett svenskt medlemskap i EMU avskaffande av kollektivavtal, begränsningar av arbetslöshetsförsäkringen, fleråriga projektanställningar, rejält sänkta ungdomslöner och omöjliggörande av sympatiaktioner.

Gösta Torstensson

Serbien har ansökt om EU-medlemskap

Den 22 december lämnade Serbiens president in landets officiella ansökan om EU-medlemskap. Serbiens president Boris Tadić kom till Stockholm för att överlämna landets ansökan till dåvarande ordförandelandet Sverige och statsminister Fredrik Reinfeldt. För att Serbien ska bli ett kandidatland krävs först ett enhälligt godkännande av medlemsansökan i ministerrådet. Det tar i regel några år innan ett kandidatland blir fullvärdig EU-medlem.

Serbien har sedan tidigare lovats EU-medlemskap förutsatt att landet uppfyller vissa krav. Det största hindret för medlemskap är att EU anser att Serbien måste anstränga sig mer för att ställa krigsförbrytare inför rätta i Jugoslavien-tribunalen i Haag. Serbien har dock trappat upp insatserna under senare tid.

Putin vill ha fler offensiva vapen

Ryssland måste satsa på att utveckla nya offensiva vapen för att balansera USA:s planer på en robotsköld i Centraleuropa, hävdar premiärminister Vladimir Putin.

Uttalandet gjordes av Putin på besök i Vladivostok sedan han fått en fråga om varför en uppgörelse med USA om ett nytt nedrustningsavtal dröjer.

Förhandlingarna mellan USA och Ryssland om en efterföljare till det så kallade Start-avtalet om kärnvapenedrustning har länge sagts vara nära en välartad avslutning. Men Putins utspel tyder på att det återstår olösta frågor.

- Vad är problemet? Problemet är att våra amerikanska partner bygger en robotsköld och det gör inte vi, säger Putin.

USA-trupper till Polen

Polen och USA skrev nyligen under ett avtal som reglerar den amerikanska militärens juridiska status i Polen. Ett sådant avtal var villkoret för utplacering av amerikanska militärbaser med Patriotmissiler.

Undertecknandet av avtalet fördröjdes ett dygn på grund av USA:s krav att

amerikansk militär inte ska kunna ställas inför polsk domstol. Polen motsatte sig det amerikanska kravet och fick genom sin vilja.

De första amerikanska soldaterna beräknas komma redan i mars. Den amerikanska basen blir belägen i Wesola, strax utanför Warszawa. Det är första gången sedan 1993, då den sovjetiska armén drogs tillbaka, som främmande trupper kommer att vara permanent stationerade på polsk mark.

Tjeckien alltmer drogliberalt

15 gram marijuana, fem doser LSD eller 1,5 gram heroin är gränsen för vad en person får bära med sig utan att riskera åtal i Tjeckien från och med årsskiftet, rapporterar Ekot. Tjeckien blir därmed ett av Europas mest drogliberala länder.

Spanien ny EU-ordförande

Den 1 januari 2010 lämnade Sverige över EU:s ordförandeklubba till Spanien. Det spanska ordförandeskapets kommer bland annat att prioritera det praktiska genomförandet av Lissabonfördraget och uppbyggandet av EU:s nya utrikestjänst. Spanien kommer även leda arbetet med att ta fram en ny strategi för tillväxt och sysselsättning som ska ersätta den nuvarande Lissabonstrategin efter 2010.

Det spanska ordförandeskapet är det första som fullt ut arbetar efter Lissabonfördragets bestämmelser. Det innebär bland annat att Europeiska rådet inte leds av Spaniens premiärminister José Luis Rodríguez Zapatero utan av den valde ordföranden Herman van Rompuy, även kallad EU-president.

Frankrike mobiliserar för jordbruket

Nyligen träffades 22 jordbruksministrar i Paris för att slipa knivarna inför kommande förhandlingar om EU:s budget. Men Sveriges jordbruksminister Eskil Erlandsson (c) var inte inbjuden. För en tid sedan läckte arbetsdokument ut från EU-kommissionen som visade på stora nedskärningar av jordbruksstödet i EU:s nästa långtidsbudget. Det avfärdades av EU:s jordbruks-

kommissionär Mariann Fischer Boel som just ett arbetsdokument.

Inte desto mindre förbereder sig nu ett stort antal EU-länder för strid för en fortsatt pengastinn och planekonomisk jordbrukspolitik.

Den franske jordbruksministern Bruno Le Maire bjöd in 21 kollegor till Paris för att dra upp en gemensam stridsplan.

Eskil Erlandsson förespråkar mer marknadsanpassning av jordbruket i EU. I likhet med de andra objudna ministrarna från Storbritannien, Danmark, Holland och Malta är han oftast på kollisionskurs med majoriteten av EU-länderna.

EU:s budget för 2010 är klar

EU-parlamentet antog på i mitten av december EU:s budget för år 2010. Budgeten blir 122,9 miljarder euro, motsvarande cirka 1250 miljarder kronor.

Budgeten är en kompromiss mellan ministerrådet och parlamentet. I förhandlingarna ville parlamentet höja budgeten med cirka 70 miljarder euro mer än medlemsländerna i ministerrådet.

Lissabonfördraget, som trädde i kraft den 1 december, ändrar reglerna för kommande budgetprocesser. Ändringarna innebär att i 2010 års förhandlingar kommer EU-parlamentet att ha större inflytande över EU:s budget.

Bilprovning utan monopol

Svensk Bilprovning förlorar sitt monopol på bilbesiktningar från 1 juli. Riksdagen beslutade den 17 december om en avreglering av marknaden.

För att starta konkurrerande verksamheter krävs ackreditering av Swedac (Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll).

Det uttalade syftet med avregleringen är lägre priser och bättre service. (Har ni hört den förut?)

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet röstade emot. De varnar för att avregleringen kommer att leda till sämre tillgänglighet och högre priser i glesbygden och hänvisar till en enkätundersökning från Svensk Bilprovning i augusti, som visade att 94 procent av kunderna var nöjda.